

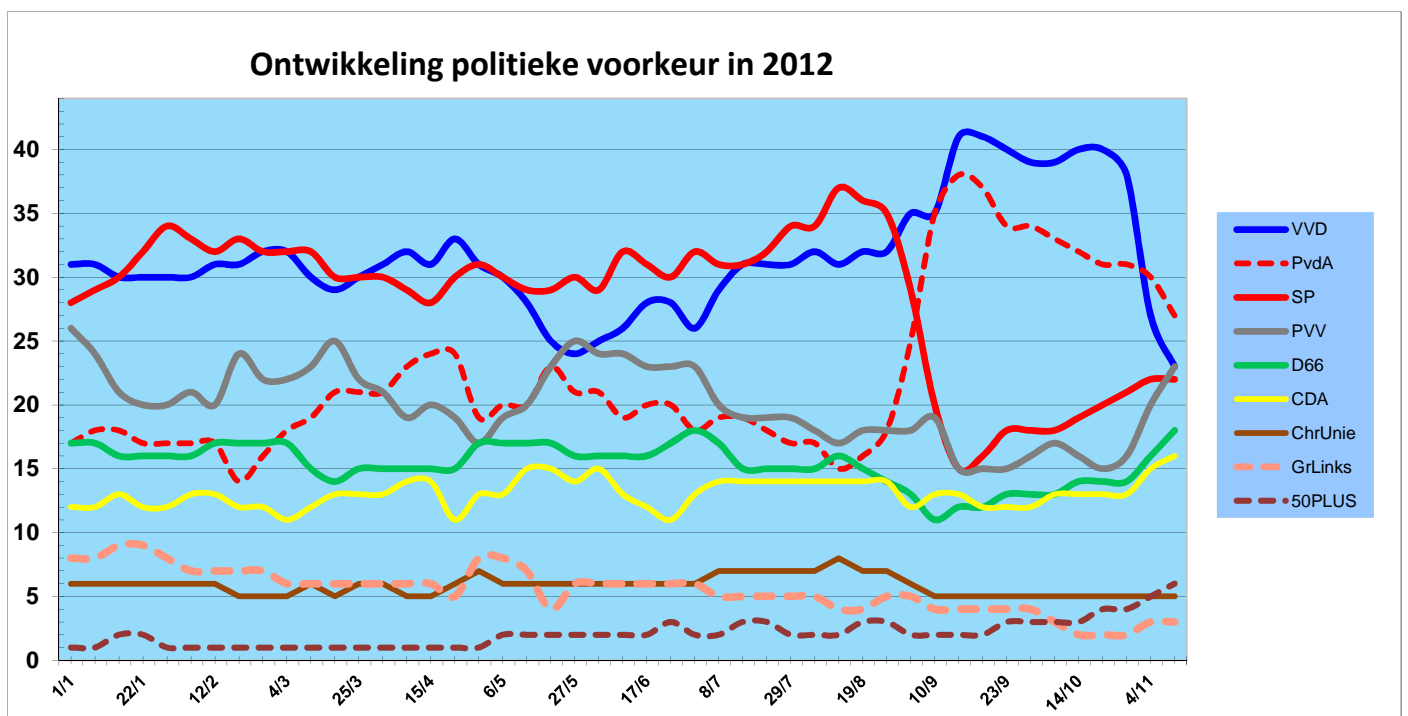
Na de recorddaling van de VVD vorige week van 11 zetels, is deze partij verder gezakt, nu 4 naar 23 zetels. Het laatst dat de VVD zo laag scoorde was in juli 2010, toen de vorige formatie aan de gang was en werd onderhandeld over Paars Plus. Ook de PvdA zakt nu verder weg van 30 naar 27 zetels. De PVV stijgt 3 zetels en komt nu op 23, en is even groot als de VVD. (Bij de verkiezingen was dit verschil nog 26 zetels). Ook D66, CDA en 50PLUS stijgen deze week verder. Voor het CDA is dit de beste score sinds april 2011. 50 PLUS staat nu op 6 zetels en is daarmee de 7e partij van Nederland.

Van de VVD-kiezers van 12 september jl. geeft nu minder dan de helft aan weer VVD te stemmen. 15% geeft nu aan PVV te stemmen (dat zijn meer dan 6 zetels). Bij de PvdA geeft nog maar 60% aan weer PvdA te willen stemmen. Bijna 15% geeft aan over te stappen naar de SP. Bij D66, PVV, CDA en 50PLUS geeft tussen de 85 en 95% aan weer dezelfde partij te zullen stemmen

Peiling van politieke voorkeur Tweede Kamer

<i>in zetels Tweede Kamer</i>	TK2012	4-11-2012	11-11-2012	Versch. vorige week	Versch. 2e Kamer
VVD	41	27	23	-4	-18
PvdA	38	30	27	-3	-11
PVV	15	20	23	3	8
SP	15	22	22		7
CDA	13	15	16	1	3
D66	12	16	18	2	6
ChristenUnie	5	5	5		
Groen Links	4	3	3		-1
SGP	3	3	3		
Partij voor de Dieren	2	4	4		2
50PLUS	2	5	6	1	4
Overige partijen	0	0	0		
Totaal	150	150	150		

De grafiek van de ontwikkeling van politieke voorkeur in 2012 geeft een goed beeld van de heftige bewegingen onder het electoraat. Interessant is daarbij dat het patroon van de SP met een abrupte en forse daling in de twee weken voor de verkiezingen een vergelijkbaar beeld geeft als de daling van de VVD in de afgelopen twee weken.

Via het beschikbare onderzoeksmateriaal is ook inzicht te geven welk verschil het uitmaakt of een VVD-kiezer van 12 september jl. al dan niet De Telegraaf leest. Van de VVD-kiezers die De Telegraaf lezen geeft nu nog maar 40% aan dat ze nu ook weer VVD zouden stemmen. VVD-kiezers die niet De Telegraaf lezen geven voor 55% aan nu weer VVD te stemmen. Het verschil is dus 15%.

Op de volgende pagina's gaan we dieper in op de situatie waar de VVD nu in is beland.

De volgende tabellen laten naast een totaalkolom nog 5 andere kolommen zien: "kiezers die ooit VVD hebben gestemd", "kiezers die op dit moment aangeven VVD te stemmen, "kiezers die op 12 september VVD stemden" en "kiezers die op 12 september VVD stemden, maar nu niet meer". Ter referentie staan er ook nog de PvdA-kiezers van 12 september 2012 achter.

	Alle Nederlanders	Ooit VVD gestemd	Stemt nu VVD	Stemde VVD TK2012	Stemde VVD, nu niet meer	Stemde PvdA TK2012
Positief over regeerakkoord	24%	22%	44%	28%	11%	44%
Negatief over regeerakkoord	59%	65%	30%	58%	85%	36%
Vertrouwen in de regering	4,7	4,6	6,5	5,0	3,6	5,6
Hoopt dat de regering tot 2017 blijft zitten	48%	47%	81%	55%	27%	69%
Denkt dat het kabinet tot 2017 blijft zitten	31%	30%	59%	37%	13%	47%
Vindt dat de VVD kiezersbedrog heeft gepleegd	62%	66%	27%	57%	88%	44%
Is voor een bepaalde mate van nivellering bij nieuwe kabinet	59%	41%	49%	38%	29%	78%
Vindt het een goede beslissing om i.p.v. inkomensafhankelijke premie de belastingverlaging terug te draaien	42%	49%	50%	53%	53%	35%
Denkt niet ooit (weer) VVD te stemmen	63%	38%	0%	25%	55%	83%
Demkt dat als de plannen worden gecorrigeerd veel VVD-kiezers wel weer terug zullen keren naar hun partij.	54%	61%	90%	68%	42%	60%
Vindt dat het vertrouwen in Mark Rutte door het regeerakkoord onherstelbaar beschadigd	46%	44%	5%	36%	66%	36%

Deze tabel laat goed zien hoe groot de problemen van de VVD electoraal zijn. Van degenen die 2 maanden geleden VVD stemden geeft nu 25% aan te denken nooit meer VVD te stemmen.

En als we de groep bekijken die wel VVD heeft gestemd, maar nu aangeven het niet te doen geeft 55% aan te denken nooit meer VVD te stemmen. En denkt 66% dat het vertrouwen in Mark Rutte door dit regeerakkoord onherstelbaar beschadigd is. Het lijkt er niet op dat het terugtrekken van het voorstel tot inkomensafhankelijke premier zorgverzekering in ruil voor het niet verlagen van de belasting voor de VVD electoraal veel zoden aan de dijk zet.